

Mooi Meegenomen

Norbertijnenparochie[®]
Heikant/Quirijnstok

Magazine De parochie en haar kerkgebouw

Anderhalve eeuw Mariakerk! We kunnen terugkijken op een geslaagd jubileumweekend. Op vrijdagavond 8 september ontstond er dankzij de heerlijke weersomstandigheden een gezellig samenzijn in de buitenlucht op het plein voor de kerk.

Aan dit feestelijk samenzijn ging een jubileumconcert vooraf, verzorgd door de koren Cantiqua en Stella Vocalis. We konden genieten van wat een neogotisch kerkgebouw met zijn hoge spits-booggewelven ons te bieden heeft. Niets minder dan een prachtige akoestiek, waar het gezang van het koor en de klanken van het kerkorgel geweldig tot hun recht kunnen komen. Ik zou haast willen zeggen precies zoals God en zijn engelscharen het ooit bedoeld hebben: klankzuiver met een verre tot in de hemel reikende nagalm. Het concert opende met een prelude in klassieke stijl op het orgel ten gehore gebracht door Ruud Verbunt. Afwisselend en soms in eendrachtige samenzang werden we vervolgens door de twee koren getrakteerd op een aantal hoogtepunten uit het liturgisch repertoire. Klassiekers van Mendelssohn, Franck en Bruckner werden aangevuld met liederen van eigentijdse componisten, die met name aan de overkant van de Noordzee in Engeland de grootse traditie van religieuze koorzang aldaar levend weten te houden: Goodall, John Rutter en Karl Jenkins. Het concert werd ten slotte afgesloten door een volkszang van alle aanwezigen in de kerk met het lijflied van onze geloofsgemeenschap 'Een volk op weg gezet', gecomponeerd door onze eigen hofcomponist Servaas Bellemakers.

Voorafgaand aan het concert werd door Denis Hendrickx het magazine 'De parochie en haar kerkgebouw; Toen, vandaag met dromen leven naar morgen' overhandigd aan de wijkwethouder van Tilburg Noord, Rik Grashof. Een mijlpaal werd bereikt. Tijdens de voorbereidingen van de festiviteiten was de vraag ontstaan hoe het beste aandacht besteed kon

In dit nummer

Magazine De parochie en haar kerkgebouw	1
Terugblik op jubileumweekend '150 jaar Mariakerk'	1
Pastorale: Met dromen leven naar morgen	2
Nieuws van de Zonnebloem	3
Vieringen in de komende periode	3
Een ronde tafel in een huis in ons midden waar iedereen welkom is	4
Activiteiten in het Ronde Tafelhuis	4
Anderhalve eeuw Mariakerk (5)	4
Afscheid van Henk Boers	5
Viering van Allerzielen en de Stille Tocht	6
Huubkes	6
Het jubileumweekend: een terugblik in foto's	7
Internetheiligen	10
'Tilburg, het Rome van Nederland?'	10
Van de bestuurstafel	11
Ga eropuit!	11
Alle registers open	12
Foto's/afbeeldingen	12
Colofon	12

Terugblik op jubileumweekend '150 jaar Mariakerk'

We kunnen natuurlijk heel veel woorden gebruiken om terug te kijken op het jubileumweekend in september, maar de uitdrukking 'een plaatje zegt meer dan duizend woorden' zegt voldoende. Op de bladzijden 7 tot en met 9 van dit nummer van Mooi Meegenomen staat een aantal foto's die een mooi beeld schetsen van wat er dat weekend allemaal is gebeurd. Heel veel dank aan Kiek Pijpers voor die mooie foto's.

worden aan het 150-jarig bestaan. Een boekwerkje is het resultaat met veel aandacht voor historische feiten, maar ook met 'uitdagende handreikingen vanuit risicovolle lentesprongen' en 'met dromen leven naar morgen'. Uiteraard wordt het verhaal van het ontstaan en de stichting van 'het huis van Maria' aan de Schans verteld. De band van Tilburg met de paters Norbertijnen mag evenmin ontbreken.

In 1232 schonk de hertog van Brabant de patronaatsrechten, het recht om pastoors te benoemen, in de kerk van Tilburg aan de abdij van Tongerlo. De band met de abdij hield stand tot het overlijden in 1832 van de laatste witheerpastoor Evermodus Duchamps. De recente geschiedenis met de terugkeer van de Norbertijnen naar Tilburg Noord in de jaren zestig, én met alle vernieuwingen die dan in het parochieleven worden ingezet, krijgt terecht uitgebreid aandacht. Het is immers dé traditie van alweer meer dan vijftig jaar waar onze geloofsgemeenschap in staat.

Thea van Blitterswijk en Dion van den Berg hebben het allemaal van nabij meegemaakt. In hun jeugd kwamen zij met hun ouders en broers in de nieuwbouwwijk wonen. De nieuwe bewoners kwamen overal vandaan, uit andere Tilburgse wijken, uit Brabant, zelfs van boven de rivieren. Oude Heikanters ervaarden het vooral als wennen aan 'al die nieuwigheid die de Randstedelingen meebrachten'. Het was de tijd van na het Tweede Vaticaanse Concilie. 'Niet langer zou er sprake zijn van een priesterkerk met grote afstand tot de gelovigen. Men ging oprecht geloven in een kerk waarin de gemeenschap centraal zou staan.' Van den Berg en Van Blitterswijk sluiten hun bijdrage in het magazine af 'met de constatering dat het, tegen de tijdgeest in, heel lang mogelijk is gebleven om de spiritualiteit van Vaticanum II (...) gestalte te blijven geven en deze parochie bij de tijd te houden. De vraag is of deze lijnen doorgetrokken worden naar de toekomst.'

Pastorale: Met dromen leven naar morgen

Wat hebben we een fantastisch jubileumweekend achter de rug! Een geweldig concert, boeiende en interessante rondleidingen, een mooie feestelijke eucharistieviering, en vooral: veel hartverwarmende ontmoetingen en gesprekken, herinneringen en anekdotes. Van, voor en door alle mensen die zich in onze jubilerende kerk en de parochie thuis en welkom voelen.

Zonder mensen is een kerk een stenen gebouw van ramen en deuren, maar toch stond zij een beetje centraal. Generatie-lange getuige van geloof, hoop en liefde, met haar toren die boven de parochie oprijst als symbool van standvastigheid. Niet 'zomaar een dak boven wat hoofden', maar een plaats waar mensen zich verzamelen om te bidden, te zingen en te delen in elkaars zorgen en vreugde. Het is deze kerk, deze heilige ruimte, waarin dromen worden gekoesterd en waar met elkaar geleefd wordt, ongeacht de onzekerheden van de wereld daarbuiten.

In die wereld ligt een mooie uitdaging: de kunst van het durven en blijven dromen in tijden waarin niemand weet hoe de toekomst eruit zal zien. Hoe razendsnel alles ook verandert, in het hart van ieder mens ligt blijvend het verlangen om vooruit te kijken. We kozen met de opening van

Antwoorden op deze vraag worden in een drietal afsluitende bespiegelingen op het kerkzijn gegeven door Erik Borgman, Ralf Bodelier en abt Denis Hendrickx. Op de hem kenmerkende wijze wil hoogleraar theologie Borgman ons allen een hart onder de riem steken. 'Hoe eenzaam wij ons ook mogen voelen, we zijn niet alleen. Hoe hopeloos onze situatie ook kan lijken, wij blijven verbonden met God, die de oorsprong, de dragende grond en het doel is van ons leven, van alle leven en van alle bestaan'. Filosoof Bodelier geeft de kerken de goede raad mee om te gaan voor een boodschap van hoop, bemoeiding en optimisme. In dit verband maakt hij kritische kanttekeningen bij het pausschap van Paus Franciscus. Het is goed, 'dat de paus wijst op het feit dat nog honderden miljoenen mensen leven in benarde omstandigheden. Het is echter niet goed wanneer hij angst en wanhoop zaait in een wereld die toch al het gevoel heeft in crisis te zijn'. Er vinden ingrijpende ontwikkelingen plaats in kerk en wereld. Deze veranderingen gaan vaak 'gepaard met angst en onzekerheid' constateert ook abt Denis Hendrickx in het slotartikel van het magazine. 'Het geloof in een vitale, zich vernieuwende geloofsgemeenschap met uitstraling en aantrekkelijkheid staat op een laag pitje'. Toch zet hij in zijn bijdrage een aantal lijnen uit onderweg naar morgen. We zullen vandaag moeten leven met dromen van toen naar morgen toe.

Het magazine 'De parochie en haar kerkgebouw' dat speciaal is uitgegeven bij het 150-jarig bestaan van de Mariakerk is gratis te verkrijgen op het parochiesecretariaat (telefoon 013-4550663; info@norbertijnenparochiehq.nl) en ligt achter in de kerk om mee te nemen.

Hans Happel

dit jaar dan ook een thema dat daarbij aansluit: 'Met dromen leven naar morgen'. Een boodschap van hoop en optimisme.

Dromen van een gemeenschap die samenkomt, ongeacht achtergrond of overtuiging, om te vieren, te bidden, elkaar te steunen en lief te hebben. Dromen van een wereld die groener en duurzamer is, waarin de schepping wordt gekoesterd en beschermd voor toekomstige generaties. Dromen van een samenleving waarin rechtvaardigheid en mededogen de norm zijn, waar de zwakken worden beschermd en waar wie lijden troost vinden.

Soms lijken dromen ver weg, als sterren aan de hemel die schijnbaar onbereikbaar zijn. Maar de kracht van dromen zit vaak in onszelf, in het geloof dat ze het in zich hebben om realiteit te worden. Dromen zijn dan ook geen dingen die je uitstelt, ze kennen niet de luxe van parkeren tot de toekomst zeker lijkt. Dromen zijn als zaadjes die geplant worden in

vruchtbare grond, in de wetenschap dat ze tijd, zorg en aandacht nodig hebben om ze te laten groeien en ze te behouden.

Als mensen onderweg weten we dat de weg naar de toekomst langs uitdagingen en onzekerheden loopt. Maar leven met onze dromen als kompas is een overtuiging van geloof, een uiting van vertrouwen in de kracht van het menselijk hart en de genade van God. Het herinnert ons eraan dat zelfs in donkere tijden het licht van de hoop schijnt en ons de weg wijst naar morgen.

'Want ik weet wat ik voor jullie heb besloten, zegt de Heer. Ik heb vrede voor jullie in gedachten, geen ellende. Ik zal jullie een hoopvolle toekomst geven.' (Jer. 29,11)

Eveline Sitskoorn

Nieuws van de Zonnebloem

Het regelmatig bezoeken van mensen met een lichamelijke beperking vormt het hart van de Zonnebloem. Het bezoek richt zich vooral op mensen die door gevorderde leeftijd, ziekte of beperking weinig buiten de deur komen. Als het sociale leven zich op enkele tientallen vierkante meters afspeelt, ligt eenzaamheid en zelfs sociaal isolement op de loer. De Zonnebloemvrijwilligers proberen dat te voorkomen door de buitenwereld bij mensen binnen te brengen, maar ook door samen buitenshuis individueel of met meerdere deelnemers tegelijkertijd leuke activiteiten te ondernemen. Als u denkt dat u in aanmerking komt voor zo'n bezoek of

iemand kent die daarvoor in aanmerking komt, kunt u contact opnemen met Vera Buijsman (vera_buijsman@kpnmail.nl, 013-4553593).

Voor een Zonnebloem (boot)vakantie kan men zich melden bij de Nationale Vereniging De Zonnebloem, Postbus 2100, 4800CC Breda, 076-5646464. Meer informatie is ook te vinden via zonnebloem.nl.

Vera Buijsman-Reijn, Bestuurslid bezoekwerk

Vieringen in de komende periode

In onze parochie vinden deze vieringen plaats:

Mariakerk: elke zondag, eucharistieviering of woord- en communieviering, 10.30 uur
Norbertuskapel: dagelijks, gebedsviering, 08.00 en 18.15 uur
Ronde Tafelhuys: elke woensdag, 09.30 uur
Kapel Peerke Donders: 1e dinsdag van de maand, eucharistieviering, 14.30 uur

Datum .. Plaats	Voorgangers (onder voorbehoud)	Koor/Organist	Bijzonderheden
29-10	MK	Eveline Sitskoorn/Harrie v.d. Berg	Jan Kennis..... eucharistie
1-11	MK	Marcel v.d. Maeden	Stella Vocalis 19.30 uur: Allerzielen
5-11	MK	Eveline Sitskoorn/Harrie v.d. Berg	Jan Kennis..... eucharistie
12-11	MK	Rob Tanke.....	Cantiqua..... woord- en communieviering
19-11	MK	Denis Hendrickx	Vrijwilligerskoor/Jan Kennis..... eucharistie
26-11	MK	Marcel v.d. Maeden	Jan Kennis..... woord- en communieviering
3-12	MK	Denis Hendrickx	Stella Vocalis..... eucharistie
10-12	MK	Eveline Sitskoorn	Cantiqua..... woord- en communieviering
17-12	MK	Rob Tanke/Harrie v.d. Berg.....	Jan Kennis..... eucharistie
24-12	MK	Rob Tanke.....	 10.30 uur meditatieve viering
24-12	MK	Eveline Sitskoorn/Harrie v.d. Berg	Cantiqua 19.00 uur: Kerstavond
24-12	MK	Eveline Sitskoorn/Harrie v.d. Berg	Stella Vocalis 21.30 uur: Kerstavond
25-12	MK	Marcel v.d. Maeden	Stella Vocalis..... woord- en communieviering
31-12	MK	Rob Tanke	Stella Vocalis..... woord- en communieviering

Een ronde tafel in een huis in ons midden waar iedereen welkom is

Het Ronde Tafel Huis (RTH) is een thuis voor velen in Tilburg-Noord. Het RTH bestaat dit najaar alweer 15 jaar. Als ik het goed heb begrepen was de start in een houten soort van noodlokaal. Vanuit de parochie Heikant-Quirijnstok was de bedoeling dat het RTH samen met het Peerke Donders Park en natuurlijk het kerkelijk centrum met Mariakerk en pastorie de drie pijlers zou vormen van kerk-zijn in de samenleving van Tilburg-Noord.

Dat is een succes geworden, want het Ronde Tafelhuis is als Interreligieus Ontmoetingscentrum dé plaats waar mensen van heel veel verschillende herkomsten die in Tilburg-Noord wonen, elkaar ontmoeten en waar hun verhalen en culturen op een open en vrije wijze geweldig tot bloei kunnen komen. Zoals u ongetwijfeld weet, vormt het RTH samen met de bibliotheek en het steunpunt van de gemeente het VerHalén-Huis, en herbergt het RTH de Wereldkeuken, het VerWijs-spreekuur, taallessen, culturele activiteiten en nog veel meer.

Dat we als parochie deze pijler van het RTH belangrijk vinden, drukken we onder andere uit doordat we er wekelijks een viering houden. Elke woensdag om 9.30 uur komen we samen in de grote zaal voor een woord- en communieviering, met een van de voorgangers vanuit de parochie. Het aantal bezoekers bedraagt slechts een klein tiental, maar de intensiteit van het samenzijn binnen deze viering is er niet minder om: we bidden en zingen, lezen uit de Heilige Schrift en delen het eucharistisch brood met elkaar en gaan daarna

gesterkt met Gods zegen weer de wereld in, maar drinken na deze viering wel eerst nog samen koffie, delen onze levensverhalen met elkaar en zijn zo een hechte groep, die natuurlijk wel open staat voor nieuwe deelnemers. Kortom: sluit eens aan op woensdagmorgen!

Een van de nieuwe beleidslijnen van het Ronde Tafel Huis is om in de toekomst de verschillende religieuze groepen die er vieren nog dichterbij elkaar te brengen. Daartoe is het de bedoeling als diverse religies samen te komen en te werken aan manieren om samen te vieren. Dat zal nog wel wat overleg en afstemming vragen, maar alle betrokkenen zijn geïnteresseerd in elkaar en zijn bereid om met respect en openheid met andere geloven te gaan samenwerken.

Het RTH blijft dus als een van de drie pijlers van religieus ontmoeten in Tilburg-Noord werken aan interreligieuze ontmoetingen. U bent van harte uitgenodigd om binnen te lopen en in gesprek te gaan op Wagnerplein 4 en nog nadrukkelijker om mee te vieren op woensdagmorgen om half tien. Tot gauw in het Ronde Tafel Huis!

Komende 18 november viert het RTH het 15-jarig bestaan. U zult daar in de komende weken nog veel meer over horen.

Marcel van der Maeden

Activiteiten in het Ronde Tafelhuis

Woorden doen ertoe: wie bepaalt of jij erbij hoort

Bekende sprekers vertellen tijdens de serie Woorden Doen Ertoe waarom woorden belangrijk zijn en gaan in gesprek met elkaar en met het publiek. De volgende bijeenkomst is op **donderdag 30 november**. We gaan in gesprek over vooroordelen en exclusie met Rodgairo Dalnoot, Herman Horst, Jamal Okai en Lydia Verhagen. Moderator van deze avond is Kenneth Stam.

Het programma is van **19.30-21.00 uur** (inloop vanaf 19.00). Je kunt je aanmelden via reserveren@rondetafelhuis.nl of <https://bit.ly/woordenrechtomtezijn>.

Vrijwilligerssafari gemist?

Mocht u op donderdag 21 september onze Vrijwilligerssafari hebben gemist, dan is dat natuurlijk geen enkel probleem! Wilt u graag iets betekenen voor een ander en Tilburg-Noord nog mooier maken dan het al is? Dan bent u van harte welkom om eens langs te komen voor een kop koffie of thee en een goed gesprek. Als vrijwilliger kunt u meedoen met bijvoorbeeld onze activiteitencommissie, het VerWijs-spreekuur of de TaalTeams. U ontmoet nieuwe mensen en leert over de verschillende culturen die Tilburg-Noord rijk is. Voor meer informatie kunt u kijken op vrijwilligerstilburg.nl of een mailtje sturen naar info@rondetafelhuis.nl.

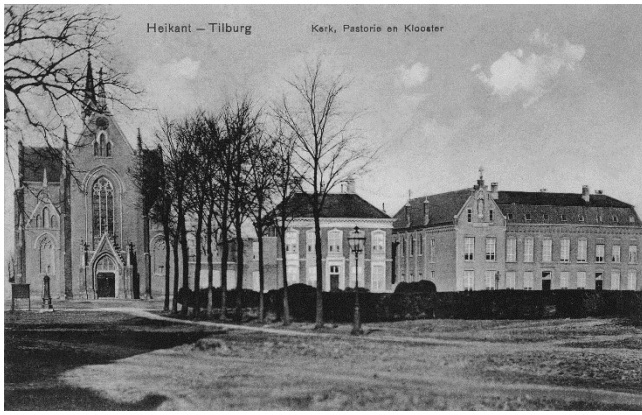

Anderhalve eeuw Mariakerk (5)

In 2023 vieren we dat de kerk van onze parochie O.L. Vr. Onbevlekt Ontvangen honderdvijftig jaar geleden werd gesticht. Alle reden om in dit jubileumjaar een serie artikelen te wijden aan de Mariakerk, zoals de kerk al snel in de volksmond werd genoemd.

In het weekend van 8 tot en met 10 september vierden wij het Jubileumweekend 150 jaar Mariakerk. Hoogtepunt voor mij was de uitgave van het buitengewoon fraaie (zowel qua inhoud als uiterlijk) magazine 'De parochie en haar kerk-

gebouw. Toen, vandaag, met dromen leven naar morgen'. Een van de aspecten die als een rode draad door de geschiedenis van de kerk loopt, is het voortdurend verbouwen, aanpassen en moderniseren van de gebouwen. In de vorige aflevering beschreef ik de aanschaf van nieuwe kerkbanken, een grondige opknabbeurt en de aanleg van centrale verwarming door pastoor Hoffmans. Zegenrijke beslissingen waren dat toen, maar de toestand van de kerk bleef eigenlijk nog steeds tamelijk deplorabel.

Vandaar de onvermijdelijke beslissing in 1967, voor het eerst door de Norbertijnen die in 1964 het roer hadden overgenomen, om voor de eerste keer in het ruim honderdjarig bestaan een grootscheepse restauratie te beginnen.

Ondertussen groeide de parochie vanaf het midden der jaren zestig als kool. In Tilburg-Noord werd een compleet nieuwe wijk opgetrokken, meer dan vijfduizend woningen compleet met alle noodzakelijke voorzieningen. Dit proces ging meer dan tien jaar door. Gevolg: de Mariakerk kon het parochie-

Afscheid van Henk Boers

Op 11 september namen de kosters, mede namens het bestuur en pastorale team, afscheid van Henk Boers. Dat iemand zo'n beetje 'tot het interieur behoort' klinkt altijd wat oneerbiedig, maar van de mensen die al zo lang meelopen in de parochie zijn de namen en gezichten er maar moeilijk van los te denken. Henk vertelde ons hoe het allemaal begon en hoe je er bijna 35 jaar later een punt achter zet.

'Toen onze zoon in januari 1989, twee weken voor ons 25-jarig huwelijksfeest, een ernstig auto-ongeluk kreeg, hebben mijn vrouw Irene en ik veel medeleven gehad van de parochie. Het was vooral Harrie die ons enorm gesteund heeft tijdens het verblijf van mijn zoon in het ziekenhuis, maar ook in de periode daarna, toen hij revalideerde. Toen we aangaven dat we graag iets terug wilden doen was het ook Harrie die wel iets had dat paste. Het werd de huwelijksvoorbereiding, iets wat net in die periode werd opgestart. Samen met drie andere echtparen hebben we dat, om beurten, een kleine twintig jaar gedaan. Toen de kerkelijke huwelijken terugliepen, is Irene 'in de bloemetjes gegaan' en na mijn pensionering in juli 2005 ben ik koster geworden voor de zaterdagdienst. Toen voor de (toen nog twee) diensten op zondag enkele kosters uitvielen, werd ik ook voor de zondag ingeschakeld. Naast het kosteren was ik verantwoordelijk voor het bijhouden van de kaarsen-voorraad, de miswijn en de hosties. Op maandagmorgen zorgden we ervoor dat alles weer netjes en opgeruimd was voor die week. Omdat niemand anders het smalle draaitrapje naar de zolder op durfde, kreeg ik de taak het uurwerk op de gevel van de kerk bij te houden.

Ik heb ooit gezegd dat ik tot mijn 80ste zou kosteren, maar toen het zover was, was het weer Harrie, en met hem een

werk niet meer aan en zo kwam het in 1978 tot de Driekonin-genkerk en de Herderskerk onder de hoede van de ruim honderdjarige hoofdkerk.

Monument

In de jaren tachtig bleken kerk en pastorie wederom toe aan een broodnodige renovatie. De bedoelingen waren goed, maar het geld was er niet. Daarom besloot het parochie-bestuur pogingen te doen om de gebouwen op de monumen-tenlijst geplaatst te krijgen. Na het nodige lobbywerk ging de gemeente uiteindelijk in 1986 akkoord. Het restauratiewerk (opgeknapt in drie fases), inclusief de bestrijding van de alom aanwezig, hout vretende boktor, kostte het lieve sommetje van 700.000 gulden, deels gedekt door gemeentelijke subsidies. De rest van het geld moest worden bijeengesprokkeld door allerlei geld wervende acties. Uit het succes hiervan bleek dat de parochianen in Tilburg-Noord, ondanks de ingezette ontkerkelijking, zeer gehecht waren aan de Mariakerk en bijbehorende gebouwen op de Schans. Het zou overigens niet lang duren voordat wéér bouwwerkzaamheden moesten worden ingezet. Daarover meer in de slotaflevering.

Hein Wilsens

aantal anderen, die vond dat ik nog maar even door moest. Uiteindelijk heb ik op mijn 82ste aangegeven te willen gaan stoppen. Inmiddels is in Johan van de Hoef een waardige opvolger gevonden en heeft Rob Senden het bijhouden van de klok overgenomen. Afgelopen augustus zijn Irene en ik naar Waalwijk verhuisd; daarmee is het lijntje met de Norbertijnen een beetje dunner geworden, maar dat neemt niet weg dat we al die jaren een zeer fijne en prettige band gehad hebben en terugkijken op een mooie tijd.'

Ik denk dat ik voor vele anderen spreek als ik zeg dat dat wederzijds is. Henk en Irene, namens kosters, team en bestuur nogmaals heel hartelijk dank voor jullie jarenlange inzet, en we wensen jullie nog veel mooie en gelukkige jaren in Waalwijk.

Eveline Sitskoorn

Viering van Allerzielen en de Stille Tocht

Allerheiligen en Allerzielen worden vaak in één adem genoemd. Op 1 november is het feest van Allerheiligen: hier gaat het om de verbondenheid met wie ons hebben voorgeleefd, mensen die een inspirerend voorbeeld voor ons kunnen zijn. Sommigen zijn in de katholieke traditie officieel heilig verklaard. Maar er zijn veel meer mensen die een 'heilig' leven leiden. Mensen met grote namen, maar ook gewone mensen die onopvallend goed zijn. Op 2 november is het Allerzielen: op deze gedenkdag gaat het om de verbondenheid met wie voor ons hebben geleefd. We gedenken de doden, onze geliefden, in verbondenheid met ons die nog leven.

In onze tijd is er de neiging te denken: leven is hier en nu. En dood is dood. Toch zijn wij vaak op zoek naar iets wat groter, wijder, ruimer is ... Sommige mensen zeggen: er is iets Hogers. Anderen zeggen: er is iets Diepers. Daarmee zeggen we eigenlijk: het leven is groter dan wat er is tussen geboren worden en sterven. Het is groter dan wij kunnen bevatten. Een Mysterie: wat is dat toch, *er zijn en er niet meer zijn* ...? In dat Mysterie vinden we onze oorsprong en onze bestemming: één grote Levensruimte, daar mogen wij thuis zijn en daar vinden de doden leven: in leven en dood geborgen, in God.

Met Allerzielen gedenken we onze dierbare doden in een speciale viering. In onze parochie vindt die viering plaats op woensdag 1 november, Allerheiligen en Allerzielen in één. Ieder is hier welkom, ieder die een naam van een dierbare gestorvene in het hart meedraagt, ieder die wil meeleven met hen die rouwen. Stilstaan bij het verlies en het verdriet, zingen en bidden om de hoop te bewaren, om troost en om toekomst, een lichtje aansteken om te gedenken. Zo willen we samen-zijn. Aan het einde van de viering gaan we met stille trom voorop en met een lichtje in de hand in een stille tocht naar de begraafplaats van onze parochie. De families die in het afgelopen jaar afscheid moesten nemen van een dierbare

Huubkes

Hubertusbroodjes (in Brabants dialect: huubkes) is de naam voor de broodjes die op Hubertusdag gewijd werden. Het eten ervan is een traditioneel religieus gebruik in onze regionen. Het brood wordt gewijd in naam van Sint-Hubertus en gegeten op 3 november, de dag dat hij heilig werd verklaard.

Het gebruik gaat terug tot de middeleeuwen. Sint-Hubertus zou destijds een kluizenaar hebben genezen van hondsdoelheid door hem brood te geven. Volgens het bijgeloof zou dit brood, na nuttiging ervan, dan ook bescherming bieden tegen deze ziekte. Deze bescherming gold ook voor dieren. Zo kreeg vee ook hubertusbrood te eten.

Vroeger namen de kerkgangers ook wel zelf een broodje mee om het te laten wijden. Het moest, na de wijding, droog worden opgegeten alvorens men iets anders mocht eten. De al dan niet gewijde hubertusbroodjes die tegenwoordig in sommige bakkerijen te koop worden aangeboden, bestaan uit een soort kadetje waarin anijs is verwerkt.

worden in het bijzonder uitgenodigd; zij ontvangen hierover een brief.

U bent uitgenodigd om mee te doen, om mee te leven met hen die het nodig hebben. Allerzielen vieren we samen! U bent dus ook van harte welkom op woensdag 1 november, 19.30 uur, in de Mariakerk.

Ine Bertens, Werkgroep Allerzielenviering

In onze parochie worden de uitvaarten behartigd door een kleine groep pastores: Marcel van der Maeden (parochiepastor), Ine Bertens en Jan Joosten (beiden gepensioneerd pastores).

Het belangrijkste aspect is natuurlijk dit: het zijn gewoon heel lekkere broodjes!

Jan van den Berg

Het jubileumweekend: een terugblik in foto's

Vrijdagavond: presentatie van het jubileummagazine, een optreden van de koren Cantiqua en Stella Vocalis en na afloop een gezellig samenzijn op het kerkplein

Zaterdag: tijdens Open Monumentendag werden er rondleidingen verzorgd

Zondag: Feestelijke eucharistieviering met na afloop een ontmoeting in De Symfonie

Internetheiligen

Wie zegt dat de kerk niet met haar tijd meegaat? Zo blijken er maar liefst twee patroonheiligen van het internet te bestaan: een oude en zeer wijze bisschop die vijftienhonderd jaar geleden leefde en een piepjonge Italiaanse jongen, een internetvirtuoos.

Isidoor van Sevilla (560-636) werd in 1999 door paus Johannes-Paulus II uitgeroepen tot patroon van het internet vanwege zijn onuitputtelijke kennis van vrijwel alles. Zijn wetenschappelijke staat van dienst is overweldigend. Hij sprak allerlei talen (waaronder Latijn, Grieks en Hebreeuws), stichtte kloosters, richtte een seminarium op en schreef het ene boek na het andere. Zo beschreef hij, om maar eens een ambitieus werkje te noemen, de veelomvattende geschiedenis van de wereld vanaf de schepping tot het jaar 626, voorts encyclopedieën en tientallen traktaten. Het was

een wonder dat hij ook nog toekwam aan het besturen van zijn bisdom. In 1722 werd hij uitgeroepen tot Kerkvader. Waarin hij zich tot slot ook onderscheidde van de 'normale' heiligen uit die eeuwen: Isidoor is gewoon in bed gestorven.

Ruim een week geleden, op 12 oktober, vierden we de naamdag van **Carlo Acutis**. Hij is in 1991 geboren in Londen als zoon van een rijke Italiaanse familie. Enkele jaren na zijn geboorte keerde het gezin terug naar Italië, naar Milaan. Al van kindsbeen af was Carlo een zeer vroom kind dat op allerlei manieren de kerk trachtte te helpen. Daarnaast bleek hij bijzonder handig met computers en met programmeren. Zijn faam verwierf hij door het uitvoerig documenteren van eucharistische wonderen waar dan ook ter wereld en het systematisch catalogiseren ervan op een website. De ziekte die hem getroffen had, een agressieve vorm van leukemie, kon hem aanvankelijk niet weerhouden van het werk aan zijn website, maar op 12 oktober 2006 moest hij moegestreden zijn hoofd in de schoot leggen. Een laptop en een rozenkrans vergezelden hem op zijn laatste tocht. Carlo's naam is verbonden aan enkele wonderen, waaronder de genezing van een kind met een ernstige ziekte van de alvleesklier en het feit dat zijn moeder op zijn voorspraak, precies vier jaar na zijn overlijden, op 44-jarige leeftijd beviel van een tweeling. Op 10 oktober 2020 werd Carlo Acutis zalig verklaard. Het proces dat moet leiden tot zijn heiligverklaring loopt nog.

Hein Wilsens

'Tilburg, het Rome van Nederland?'

Een expositie over religieus erfgoed bij Peerke Donders

Tot Goede Vrijdag 2024 kunt u de tentoonstelling 'Tilburg, het Rome van Nederland?' in het Peerke Donders Paviljoen gaan zien. De bezoekers krijgen een beeld van het tot op de dag van vandaag in het straatbeeld nog zo prominent aanwezige religieuze erfgoed van onze stad.

Tilburg staat bekend als een stad zonder een eeuwenoud kloppend stadshart. Er zou maar weinig van zijn rijke historie bewaard gebleven zijn. Het eerste is ontegenzeggelijk waar, maar het tweede klopt voor geen meter. Er is heel wat geschiedenis in onze stad aanwezig, als je maar goed kijkt. Máár dat bestaat voor zo'n 70 procent uit religieus erfgoed, zoals kloosters, kerken en religieuze beelden. Jongeren kennen daar de achtergronden niet meer van. In het Peerke Donders Paviljoen is een tentoonstelling ingericht over dat religieus erfgoed in de gemeente Tilburg. Tilburg zou het Rome van Nederland genoemd zijn, omdat er zoveel kerken en kloosters waren, en omdat de Tilburgers landelijk bekend stonden als volgzaam, vrome katholieken. Inderdaad Tilburg was parochiaal georganiseerd en voorzien van een overdaad aan geestelijk verzorgers. Pastoors, kapelaans, fraters en nonnen gaven op een zonnige dag, samen met de arbeiders schaftend aan de fabriekspoorten, een typische couleur locale aan het Tilburgse straatbeeld. De religieuzen waren overal. Ze voelden zich niet alleen thuis in hun kerken, maar ook op scholen, in het ziekenhuis en in het parochiaal verband van sportclubs en jongerenverenigingen. Bij de Rooms Katholieke Tilburgse Sport Vereniging Goed Uit De Ogen Kijken (R.K.T.S.V. Gudok) had ik een frater als voetbaltrainer. Zijn

grootste truc was dat hij de bal al dribbelend tussen zijn benen onder de pij kon verstoppert. Hij stuurde ons dan gekleed in korte voetbalbroekjes de struiken met akelige doornen in, om de bal te gaan zoeken. Over kindermishandeling in de vijftiger jaren gesproken!

Wat weten we nog van het rijke en roomse verleden? Wat is daar nog van over? Waarom zijn er zoveel kerken in Tilburg? Wat betekenen Heilig Hartbeelden? Waarom was er zoveel Mariadevotie in Tilburg? Hoe werkt het religieuze verleden door in de huidige stad? Op al deze vragen wil de expositie een antwoord geven. Slaagt ze daar ook in?

De tentoonstelling bestaat in feite uit twee delen. Door middel van duidelijke teksten en historische foto's wordt een verhaal verteld van het 'Rome van Nederland'. We beginnen bij de Willibrordusput in Alphen. In 709 geschonken door de heer van Tilburg en toegewijd aan de heilige missionaris van ons vaderland. We eindigen met een recente video van de sloopwerkzaamheden en de herbestemming van de kerk van de Sacramentsparochie aan de Ringbaan Oost. Daarnaast zijn tientallen voorwerpen op de tentoonstelling bij elkaar gebracht, die door Tilburgers zijn gered uit gesloopte kerken en kloosters, zoals glas in lood-ramen, kerkklokken, pinakels, een uniform van een Suisse en de fiets van de broodpater. Een fascinerende collectie die tevens laat zien hoeveel er wel niet afgebroken is. Verder zijn er hedendaagse kunstwerken te zien onder andere van de bekende Tilburgse kunstenaar Marc Mulders, die zich in zijn werk laat inspireren door zijn katholieke verleden. Befaamd zijn zijn glas-in-loodramen, waaronder 'Het laatste Oordeel' in de Sint Jan van Den Bosch.

Van de bestuurstafel

Ik ben nog een beetje aan het bijkomen van ons jubileumfeest. En wat een feest was het! Een weekend om met dankbare gevoelens aan terug te denken. Vrijdagavond de officiële opening, ontspannen verzorgd door Dolf Becx en verricht door Rik Grashoff, onze wijkwethouder. Aansluitend een prachtig concert, uitgevoerd door onze 'huiskoren' Cantiqua en Stella Vocalis, gevolgd door een gezellige 'nazit' op het plein voor de kerk. Daar konden een drankje en een hapje natuurlijk niet ontbreken. Zaterdag een aantal rondleidingen in onze kerk voor verrassend veel bezoekers. En op de zondag de apotheose: een drukbezochte eucharistieviering, gevolgd door een meer dan gezellige ontmoeting in wijkcentrum De Symfonie. Zo'n 120 gasten mochten we verwelkomen! En om onze eigen vrijwilligers ook volop mee te kunnen laten vieren konden we een beroep doen op de vrijwilligers van de werkgroep De Huiskamer van de Noordraad en KinderVakantieWerk om zowel op vrijdagavond als op zondagmiddag bij te springen. En natuurlijk ook een nadrukkelijk woord van dank voor de inzet van de jubileumcommissie: Denis, Sonja, Hans en Rob. We zijn er meer dan een jaar mee aan de slag geweest en het eindresultaat mag er zijn. DANK jullie wel!

En als penningmeester a.i. kan ik met voldoening concluderen dat het feest ook financieel heel netjes is afgesloten. Dankzij onze sponsors, enkele particuliere (anonieme) giften, de opbrengst van de verkoop van de jubileumkaarsen, bijdragen via het extra offerblok én de opbrengst van de collecte op zondag spelen we nagenoeg quitte. We hebben nog een aantal jubileumkaarsen over. U kunt

De samenstellers van de expositie willen een 'bijscholing' of 'bijles' geven over het religieuze erfgoed van Tilburg. 'Tilburg, het Rome van Nederland?' zal daarom zonder meer een feest van herkenning zijn voor hen die het zelf allemaal nog meegemaakt hebben, terwijl het jongeren veel zal verklaren over de betekenis van allerlei religieuze voorwerpen en over het Rijke Roomse Leven in Tilburg sinds de tweede helft van de negentiende eeuw. Maar of Tilburg het Rome van Nederland was, én vooral waarom dat zo was blijft een vraagteken. In Nijmegen met zijn Heilige Land Stichting en in Den Bosch met zijn imposante kathedraal waren er zeker zoveel, zo niet meer kloosters en kerken dan in onze stad. 'Tilburg, het Rome van Nederland?' is elke woensdag- en zondagmiddag te zien van 13.00 uur tot 17.00 uur in het Peerke Donders Paviljoen, Peerke Donders Park 3, Tilburg.

Hans Happel

die nog kopen. Voor het geld hoeft u het niet te laten. Voor slechts € 5,- beschikt u over een 'collectors item'. U vindt de kaarsen vooraan in de kerk, bij de overige devotielichtjes. En als contant betalen voor u voltooid verleden tijd is, geen probleem: een QR-code is beschikbaar om uw aankoop giraal te betalen.

Over penningmeester gesproken: we hebben Geert de Witte bereid gevonden om onze nieuwe penningmeester te worden. Daaraan is een zorgvuldige procedure voorafgegaan. Niet alleen heeft Geert kennis gemaakt met het bestuur, ook de financiële commissie werd betrokken in de voorgenomen benoeming. Geert is bekend met de uitgangspunten van onze boekhouding. De afgelopen acht jaren was hij al penningmeester van een andere parochie. Op 29 september woonde Geert voor het eerst de vergadering van ons parochiebestuur bij. De komende tijd werkt hij zich verder in. Wij wensen Geert natuurlijk veel succes!

Het zal u niet zijn ontgaan dat wij in gesprek willen gaan over de toekomst van onze norbertijnenparochie. Zowel bestuurlijk als financieel staan we voor enkele uitdagingen. Een aantal betrokken parochianen heeft zich daarvoor aangemeld. Als bestuur willen wij niet alleen die uitdagingen met hen delen maar vooral zijn wij erg geïnteresseerd in gedachten en ideeën die zij aandragen. Die input zal zeker bijdragen in het nemen van verantwoorde besluiten door het bestuur. In de volgende Mooi Meegenomen verwacht ik u verslag te kunnen doen van deze parochievergaderingen.

Op dit moment zijn we 'in between meetings'. Onze vergadering in augustus heb ik in mijn vorige bijdrage meegenomen. De volgende bijeenkomst vindt plaats ná het verstrijken van de deadline voor deze Mooi Meegenomen. In de volgende editie doe ik u verslag van die vergadering en die van oktober.

Peter Liebrechts, secretaris

Ga eropuit!

- 5 november: Requiem-concert van kamerkoor Ad Parnassum, Abdij van Koningshoeven: <https://kamerkooradparnassum.nl>
- 5 november: Peerke Donderslezing door Ben Knapen in de aula van Tilburg University: info@peerkedonders.nl

Alle registers open

In deze rubriek geven wij een overzicht van iedereen die sinds de vorige Mooi Meegenomen gedoopt, getrouwd of overleden is.

Overleden

9 jun Maria Wouters-Hermans (1946)
2 aug Liesje van Diessen-van Rooij (1932)
7 aug Lucio de Windt (1938)

Foto's/afbeeldingen

blz. 1: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok
blz. 2: © Kiek Pijpers
blz. 3: <https://www.zonnebloem.nl>
blz. 3: © Jan van den Berg
blz. 4: © Het Ronde Tafelhuis (2x)
blz. 5: <https://reliwiki.nl>
blz. 5: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok
blz. 6: <https://www.facebook.com/FranciscuskerkHengelo>
blz. 6: © Jan van den Berg
blz. 7-9: © Kiek Pijpers
blz. 10: <https://heiligen.net>
blz. 10: <https://en.wikipedia.org>
blz. 10: <https://www.peerkedonders.nl>
blz. 11: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok
blz. 12: © Jan van den Berg

Nummer 332 van Mooi Meegenomen verschijnt in het week-einde van 2/3 december. Kopij graag voor 13 november aanleveren: mooimeegenomen@home.nl. De redactie behoudt zich het recht voor om aangeleverde kopij in te korten.

Dit is de **voorlopige** planning voor Mooi Meegenomen in 2024:

nummer	kopij bij de redactie	verspreiding
333	8 januari	27/28 januari
334	26 februari	16/17 maart
335	27 mei	22/23 juni
336	21 augustus	7/8 september
337	30 september	26/27 oktober
338	11 november	7/8 december

Mooi Meegenomen wordt mede mogelijk gemaakt door:

Bouwbedrijf G. Kuypers: voor ver- en nieuwbouw
Stokhasseltlaan 43, 5049 TB Tilburg
013 - 4561289

Woonsfeer: woningstoffering
Offenbachstraat 165, 5011 EH Tilburg
013 - 4555305, info@woonsfeerbv.nl

Boca kaarsen BV: kerkkaarsen/kerkartikelen
Galvaniweg 20, 5482 TN Schijndel
073 - 5492511, www.boca.nl

Bijnen Uitvaartverzorging Tilburg
Brucknerlaan 20, 5011 DN Tilburg
013 - 4553379, www.bijnenuitvaartverzorging.nl

Autobedrijf Probaat VOF: BOVAG-autobedrijf
Leharstraat 21, 5011 KA Tilburg
013-5357171, info@autoprobaat.nl

Bruidsboetiek Lovely Lady
Stationsstraat 86, 5141 GG Waalwijk
0416-337388, www.lovelylady.nl

Natuursteenbedrijf Schaapsmeeders: grafmonumenten
De Schans 63, 5011 EM Tilburg
013-4550129, www.schaapsmeedersheikant.nl

Boomrooierij Weijtmans: houthandel en transport
Handelsweg 18, 5071 NT Udenhout
013-5111483, www.boomrooierijweijtmans.nl

Tuincentrum GroenRijk Tilburg
Stokhasseltlaan 39, 5049 TB Tilburg
013-4550860, www.groenrijktilburg.nl

Colofon

'Mooi Meegenomen' is het communicatieorgaan van de norbertijnenparochie Heikant/Quirijnstok in Tilburg-Noord.

Oplage: 850 stuks
Frequentie: 6x per jaar
Redactie: Jan van den Berg, Hans Happel, Marcel van der Maeden, Eveline Sitskoorn, Hein Wilsens
E-mail redactie: mooimeegenomen@home.nl

Adres parochie: De Schans 122, 5011 EN Tilburg
Telefoon: (013) 4550663
Internet: www.norbertijnenparochiehq.nl
E-mail: info@norbertijnenparochiehq.nl

Uw kerkbijdrage of gift mag worden overgemaakt op IBAN NL28INGB0001095131. ANBI-nummer 824144302 t.n.v. parochie OLV Onbevlekt Ontvangen te Tilburg.

Een verhuizing of huwelijk, de geboorte of het overlijden van een parochiaan graag doorgeven aan bovenstaand parochie-adres.